

คู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต
(Fraud Risk Management Procedure)

จัดทำโดย

เทศบาลตำบลเดิมบาง
อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี

คู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต (Fraud Risk Management Procedure)

๑. บทนำ

เทศบาลตำบลเดิมบาง มุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์มีคุณธรรมและโปร่งใสโดยยึดมั่นในความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มตามหลักธรรมาภิบาลและจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้เทศบาลสามารถปฏิบัติงานตามความมุ่งมั่นที่กำหนดไว้ได้

๑.๑ วัตถุประสงค์

๑.๑ เพื่อกำหนดมาตรการกิจกรรมโครงการเพื่อใช้ในการป้องกันตรวจพบและตอบสนองต่อความเสี่ยงด้านการทุจริต

๑.๒ เพื่อระบุหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรในแต่ละตำแหน่งงานในการป้องกันตรวจพบและตอบสนองต่อความเสี่ยงด้านการทุจริตให้ชัดเจนและเป็นไปตามแนวทางปฏิบัติที่ดี

๑.๓ กำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อให้ผู้บริหารและบุคลากรของเทศบาลตำบลหนองบัวโคกสามารถป้องกันตรวจสอบและตอบสนองการทุจริตได้อย่างถูกต้องและทันท่วงทีในกรณีที่มีความสงสัยหรือพบการกระทำที่เกี่ยวกับการทุจริต

๑.๒ ขอบเขตของคู่มือ

คู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตฉบับนี้ครอบคลุมการดำเนินงานของผู้บริหารและบุคลากรของเทศบาลตำบลเดิมบาง ทั้งนี้ คู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ “นโยบายต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน” ของเทศบาลตำบลเดิมบาง โดยกำหนดมาตรการป้องกันตรวจพบและตอบสนองต่อการทุจริตและคอร์รัปชัน

๒. นโยบายการไม่เพิกเฉยต่อการทุจริตและคอร์รัปชัน

เทศบาลตำบลเดิมบางยึดถือจริยธรรมและคุณธรรมเป็นหลักสำคัญในการปฏิบัติราชการและจะไม่เพิกเฉยต่อการกระทำใดๆที่อาจนำไปสู่การทุจริตและคอร์รัปชันแม้ว่าการกระทำนั้นเป็นการเอื้อประโยชน์แก่เทศบาล ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่า ผู้บริหารและบุคลากรของเทศบาลจะไม่เพิกเฉยต่อการทุจริตและคอร์รัปชันผู้บริหารและบุคลากรของเทศบาลทุกคนต้องทำความเข้าใจและปฏิบัติตามนโยบายต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชันคู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตคู่มือกระบวนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องและนโยบายอื่นๆของเทศบาลอย่างเคร่งครัดโดยไม่มีข้อยกเว้น

ทั้งนี้ เทศบาลให้คำมั่นว่าจะดำเนินการสอบสวนกรณีต้องสงสัยเกี่ยวกับการทุจริตทุกกรณีอย่างละเอียดถี่ถ้วนและเหมาะสมโดยไม่คำนึงถึงปัจจัยภายนอกอื่นๆ (อาทิเช่น ตำแหน่งงานระยะเวลาในการปฏิบัติงานในเทศบาลหรือความสัมพันธ์ภายในเทศบาลของผู้ถูกกล่าวหา) โดยเทศบาลจะดำเนินการสอบสวนอย่างเป็นกลางปราศจากอคตินอกจากนี้ เทศบาลจะลงโทษผู้กระทำผิดตามมาตรการสูงสุดและหากการสอบสวนพบว่ามีบุคลากรที่รับรู้กรณีการทุจริตนั้นแต่ละเลยในการรายงานเทศบาลจะพิจารณาลงโทษทางวินัยบุคลากรท่านนั้น เช่นกัน

๓. คำนียามของการทุจริตและการกระทำที่ถูกจัดว่าเป็นการทุจริต

๓.๑ คำนียามของการทุจริต

คำนียามของการทุจริตในคู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตฉบับนี้ หมายถึงการกระทำโดยเจตนาเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ทั้งนี้ การทุจริตสามารถแบ่งได้เป็น ๓ ประเภทดังนี้

๓.๑.๑ การยกยอกทรัพย์สิน

การกระทำใดๆก็ตามที่นำไปสู่การครอบครองทรัพย์สินของเทศบาลอย่างไม่ถูกต้องหรือเป็นเหตุให้เทศบาลสูญเสียทรัพย์สินโอกาสหรือผลประโยชน์ใดโดยมีเจตนาที่จะหาประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น (อาทิเช่น คนในครอบครัวญาติมิตร เป็นต้น)

๓.๑.๒ การคอร์รัปชัน

การใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบกระทำการใดๆเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์อันมิควรได้ทั้ง ต่อองค์กรตนเองหรือผู้อื่น ทั้งนี้ การคอร์รัปชันครอบคลุมถึงการให้และ/หรือรับสินบนการขัดแย้งทางผลประโยชน์การข่มขู่และ/หรือเรียกร้องผลประโยชน์และการจ่ายเงินเพื่อให้ได้รับความสะดวก

๓.๑.๓ การทุจริตในการรายงาน

การปรับปรุงแก้ไขรายงานต่างๆไม่ว่าจะเป็นทางการเงินเช่นงบการเงินบันทึกการเงินหรือรายงานที่ไม่ใช่ทางการเงินเพื่อปิดบังการยกยอกทรัพย์สินหรือการกระทำที่ไม่เหมาะสมหรือเพื่อหาประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นซึ่งส่งผลให้งบการเงินบันทึกการเงินหรือรายงานต่างๆของเทศบาลไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง

ดังนั้น คำนิยามของ “การทุจริต” ในคู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตฉบับนี้ครอบคลุมถึงการยกยอกทรัพย์สินการทุจริตในการรายงานตลอดจนการคอร์รัปชัน

๓.๒ การกระทำที่ถูกต้องดีว่าเป็นการทุจริต

จากคำนิยามดังกล่าวมาข้างต้นตัวอย่างของการกระทำดังต่อไปนี้จัดเป็นการทุจริต

- การปฏิบัติงานอย่างไม่ซื่อสัตย์หรือมีความจงใจที่จะทุจริต
- การใช้ทรัพย์สินของเทศบาลผิดวัตถุประสงค์เพื่อสร้างประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น
- การยกยอกหรือลักขโมยทรัพย์สินของเทศบาล
- การบิดเบือนหรือปิดบังข้อมูลโดยเจตนา
- การรายงานข้อมูลทางการเงินหรือธุรกรรมทางการเงินอย่างไม่ถูกต้องโดยเจตนา
- การเปิดเผยข้อมูลที่ถูกกำหนดให้เป็นความลับหรือความลับทางราชการให้แก่บุคคลภายนอก
- การนำข้อมูลภายในเทศบาลซึ่งยังไม่ได้เปิดเผยแก่สาธารณชนไปใช้หาผลประโยชน์
- การแสวงหาเรียกร้องหรือรับของที่มีมูลค่าจากผู้ที่เกี่ยวข้องทางธุรกิจ
- การเสนอสิ่งที่มีมูลค่าให้แก่เจ้าหน้าที่รัฐหน่วยงานรัฐหรือหน่วยงานเอกชนเพื่อให้ดำเนินการในทางที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

ทั้งนี้การกระทำข้างต้นเป็นเพียงตัวอย่างของการกระทำทุจริตเท่านั้นหากบุคลากรของเทศบาลมีความสงสัยว่ากิจกรรมบางอย่างเป็นการทุจริตหรือไม่ท่านสามารถขอคำแนะนำได้ (ตามลำดับ) จากหน่วยงานดังต่อไปนี้

- หัวหน้ากอง ผู้อำนวยการกอง หรือหัวหน้างานโดยตรงของท่าน
- งานนิติการ สำนักปลัดเทศบาล
- หน่วยงานตรวจสอบภายใน

๔. หน้าที่และความรับผิดชอบ

ผู้บริหารและบุคลากรทุกระดับของเทศบาลต้องปฏิบัติตามหลักจริยธรรมและคุณธรรมของเทศบาลอย่างเคร่งครัดตลอดจนให้การสนับสนุนนโยบายการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน รวมถึงคู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตอย่างเต็มที่ทั้งนี้คู่มือฉบับนี้อาจกำหนดความรับผิดชอบเพิ่มเติมให้แก่ผู้มีอำนาจหรือผู้บริหารบางหน่วยงาน เช่น ผู้ตรวจสอบ ผู้บริหารเทศบาล ฝ่ายตรวจสอบภายใน หรืองานนิติการ เป็นต้น เพื่อร่วมกันบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตโดยหน้าที่ความรับผิดชอบเพิ่มเติมดังกล่าวจะถูกระบุไว้ในภาคผนวกของคู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตฉบับนี้

เทศบาลตำบลเดิมบางถือเป็นที่ของผู้บริหารและบุคลากรทุกระดับที่จะต้องทำความเข้าใจและปฏิบัติตามนโยบายการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชันและคู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตฉบับนี้โดยไม่มีข้อยกเว้น ทั้งนี้การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามนโยบายและคู่มือดังกล่าวอาจนำมาซึ่งการลงโทษทางวินัยได้

๕. มาตรการป้องกันการทุจริต (Fraud Prevention)

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยเทศบาล ลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตการออกแบบและปฏิบัติงานตามการควบคุมภายในที่เหมาะสม เพื่อลดความเสี่ยงด้านการทุจริตตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรของเทศบาลเป็นปัจจัยสำคัญในการช่วยป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้มาตรการป้องกันการทุจริตภายใต้คู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตฉบับนี้ ประกอบไปด้วย ๕ กิจกรรมหลักดังต่อไปนี้

๕.๑ การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทุกหน่วยงานในเทศบาลดำเนินการเชิงรุก เพื่อระบุประเมินและทบทวนความเสี่ยงด้านการทุจริตขององค์กร รวมทั้ง สร้างความตระหนักถึงความเสี่ยงด้านการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น และผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และการดำเนินงานขององค์กรเพื่อให้มั่นใจว่าความเสี่ยงด้านการทุจริตได้ถูกระบุและจัดการอย่างทันที่อย่างไรก็ตามหัวหน้ากอง ฝ่าย งาน ทุกหน่วยงานต้องให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลความเสี่ยงด้านการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นในหน่วยงานของตน

ทั้งนี้การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตประกอบด้วย ๔ ขั้นตอนหลัก ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑: การเตรียมการเพื่อกำหนดเกณฑ์การวัดความเสี่ยงในด้านผลกระทบ (Impact) และโอกาสที่จะเกิด

(Likelihood of Occurrence) รวมทั้งกำหนดระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ (Risk Appetite)

ขั้นตอนที่ ๒: การระบุความเสี่ยงด้านการทุจริตสาเหตุหลักของความเสี่ยงและผลกระทบของความเสี่ยงตลอดจนการวิเคราะห์ความรุนแรงและโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงก่อนคำนึงถึงมาตรการควบคุมภายในที่มีอยู่

ขั้นตอนที่ ๓: การประเมินระบบการควบคุมภายในที่มีอยู่ในการวิเคราะห์ความรุนแรงและโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงหลังจากมีมาตรการควบคุมภายในปัจจุบัน

ขั้นตอนที่ ๔: การจัดทำมาตรการเพื่อลดความเสี่ยงลงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้หากมาตรการควบคุมภายในที่ดำเนินงานอยู่ในปัจจุบันไม่เพียงพอต่อการป้องกันความเสี่ยงด้านการทุจริต

ดังนั้น ผู้บริหารจึงกำหนดให้หน่วยงานตรวจสอบภายในเป็นผู้ให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหารสำหรับการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตรวมทั้งเป็นผู้รวบรวมผลการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตเพื่อจัดทำเอกสารความเสี่ยงด้านการทุจริตขององค์กรซึ่งครอบคลุมถึงแผนภาพความเสี่ยงด้านการทุจริต (Fraud Risk Profile) และทะเบียนความเสี่ยงด้านการทุจริต (Fraud Risk Register) ตลอดจนทำหน้าที่ติดตามการดำเนินงานตามแผนจัดการความเสี่ยงเพื่อนำเสนอต่อผู้บริหารเทศบาลและคณะกรรมการหรือหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

อย่างไรก็ตามหน่วยงานหรือคณะทำงานดังกล่าวมีหน้าที่เพียงการให้คำปรึกษาและรวบรวมข้อมูลความเสี่ยงเท่านั้น การระบุและประเมินความเสี่ยงรวมทั้งการจัดหามาตรการเพื่อลดหรือจัดการความเสี่ยง ถือเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารในแต่ละหน่วยงานขององค์กรนอกจากนี้หน่วยงานตรวจสอบภายในมีหน้าที่ประเมินความเสี่ยงพอและควรมีประสิทธิภาพของระบบควบคุมภายในที่ระบุขึ้นระหว่างการประเมินความเสี่ยง ซึ่งหากการควบคุมภายในที่หน่วยงานเจ้าของความเสี่ยงระบุขึ้นยังไม่เพียงพอหรือไม่มีประสิทธิภาพหน่วยงานตรวจสอบภายในสามารถให้ความเห็นและให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้บริหารเพื่อจัดทำมาตรการควบคุมภายในเพิ่มเติมเพื่อลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

ทั้งนี้เทศบาลควรประเมินและทบทวนความเสี่ยงด้านการทุจริตเป็นประจำทุกปีเพื่อระบุความเสี่ยงเพิ่มขึ้นหรือการเปลี่ยนแปลงของระดับความเสี่ยงที่มีอยู่ในแต่ละปีซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยต่างๆ เช่นการเปลี่ยนแปลงกระบวนการปฏิบัติงานการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่การเปลี่ยนหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรในเทศบาลหรือวิธีการทำทุจริตแบบใหม่ เป็นต้น ทั้งนี้หากเทศบาลเริ่มจัดทำการประเมินความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Assessment) ผู้บริหารสามารถพิจารณาดำเนินการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตพร้อมกับการประเมินความเสี่ยงองค์กรได้

๕.๒ นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน

เทศบาลจัดให้มีนโยบายคู่มือปฏิบัติงานและมาตรการเพื่อต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน เช่น นโยบายต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน คู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต คู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดี และจรรยาบรรณในการดำเนินงาน แนวทางปฏิบัติในการสนับสนุนและช่วยเหลือทางการเมือง แนวทางปฏิบัติในการบริจาคเพื่อการกุศลและการให้เงินสนับสนุน และแนวทางปฏิบัติในการรับหรือให้ของขวัญของกำนัล และการเลี้ยงรับรอง เป็นต้น เพื่อให้บุคลากรของเทศบาลเข้าใจหลักการด้านจริยธรรมและแนวทางการปฏิบัติงานที่ดีของเทศบาลรวมทั้ง เพื่อสร้างความตระหนักจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรของเทศบาล ทั้งนี้ นโยบายคู่มือปฏิบัติงานและมาตรการที่เกี่ยวข้อง ต้องได้รับการอนุมัติจากผู้บริหารเทศบาล นอกจากนี้หน่วยงานตรวจสอบภายในต้องทบทวนและปรับปรุงนโยบาย และคู่มือที่เกี่ยวข้องเป็นประจำอย่างน้อย ทุก ๒ ปี เพื่อให้มั่นใจว่าความเสี่ยงด้านการทุจริตได้ถูกจัดการ และการเปลี่ยนแปลงทางการดำเนินงานและทางกฎหมายได้รับการครอบคลุมในนโยบายอย่างเหมาะสม ทั้งนี้ เทศบาลต้องสื่อสารและกำหนดขั้นตอนการสื่อสารนโยบายคู่มือปฏิบัติงานและมาตรการที่เกี่ยวข้องแก่บุคลากรของเทศบาล รวมทั้งสื่อสารนโยบายและมาตรการให้บุคคลภายนอก (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชน) รับทราบโดยบุคลากรของเทศบาลในทุกระดับ มีหน้าที่ศึกษาและทำความเข้าใจเนื้อหา รวมถึงปฏิบัติตามนโยบายคู่มือปฏิบัติงานและมาตรการดังกล่าวอย่างเคร่งครัด

๕.๓ การสื่อสารและการจัดอบรม

การสื่อสารและการจัดอบรมถือเป็นสิ่งที่จำเป็นในมาตรการป้องกันการทุจริต เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามนโยบายและคู่มือที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน ตลอดจนมาตรการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชันต่างๆ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตขององค์กร รวมทั้งให้บุคลากรของเทศบาลสามารถเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยป้องกันและตรวจพบการทุจริตในองค์กรได้ ตลอดจนการสื่อสารแก่ผู้เกี่ยวข้องทางธุรกิจเพื่อแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชันและความโปร่งใสในการดำเนินงานของเทศบาล

ดังนั้น งานประชาสัมพันธ์ต้องจัดทำแผนการสื่อสารนโยบายและมาตรการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชันประจำปีอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรให้แก่บุคลากรของเทศบาลและผู้เกี่ยวข้อง ตลอดจนกำหนดช่องทางการสื่อสาร เช่น จดหมายข่าว (Newsletters) แผ่นป้ายโฆษณา (Poster) แผ่นพับ (Brochure) การจัดอบรม (Training) หรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ให้เหมาะสมแก่ผู้รับสารทั้งภายในและภายนอกองค์กรโดยแผนงานและช่องทางการสื่อสารดังกล่าวต้องได้รับการทบทวนและอนุมัติโดยผู้บริหารเทศบาลเป็นประจำทุกปี นอกจากนี้ เพื่อให้มั่นใจในประสิทธิภาพของการสื่อสาร แผนงาน และช่องทางการสื่อสารที่กำหนดขึ้น ควรได้รับการสอบทานและประเมินระบบการควบคุมภายในโดยหน่วยงานตรวจสอบภายใน เพื่อให้มั่นใจว่ากิจกรรมที่จัดขึ้นนั้นเพียงพอ และสามารถสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรของเทศบาล รวมถึงผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด

แผนการสื่อสารต้องครอบคลุมถึงการจัดอบรมเกี่ยวกับนโยบายและมาตรการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชันในการปฐมนิเทศให้แก่พนักงานใหม่ ตลอดจนการจัดอบรมอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ให้แก่บุคลากรของเทศบาลทั้งหมด ทั้งนี้เนื้อหาการอบรมควรประกอบไปด้วยมาตรการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน ความคาดหวังของเทศบาลต่อการดำเนินงานตามมาตรการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน และบทลงโทษหากบุคลากรของเทศบาลไม่ปฏิบัติตามมาตรการนี้ เพื่อให้บุคลากรของเทศบาลมีความเข้าใจและมีทักษะในการปฏิบัติตามนโยบายต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชันรวมถึงคู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตฉบับนี้ได้

๕.๔ การสอบทานประวัติของบุคลากรและผู้มีส่วนได้เสีย

การสอบทานประวัติของบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การป้องกันการทุจริตมีประสิทธิภาพ โดยเทศบาลมอบหมายให้งานการเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่สอบทานประวัติของบุคลากรก่อนการจ้างงานหรือการเลื่อนตำแหน่ง และกองคลังทำหน้าที่สอบทานประวัติของผู้เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างก่อนการเริ่มสัญญาหรือธุรกรรมระหว่างกัน ทั้งนี้การสอบทานสามารถทำได้ตามความเหมาะสมภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้องและได้รับการยินยอมจากบุคลากรหรือผู้เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง ดังต่อไปนี้

การสอบทานประวัติของบุคลากรก่อนการจ้างงาน เพื่อตรวจสอบคุณสมบัติความเหมาะสมและประสบการณ์ของผู้สมัครงาน

การสอบทานประวัติของบุคลากรก่อนดำรงตำแหน่งภายในเทศบาล เพื่อตรวจสอบคุณสมบัติ

การสอบทานประวัติของผู้เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยเฉพาะผู้ขายผู้รับเหมาและผู้ให้บริการแก่เทศบาล เพื่อให้สามารถตรวจสอบความน่าเชื่อถือสถานะทางการเงินชื่อเสียงและคุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับสินค้าหรือบริการของผู้มีส่วนได้เสียกับเทศบาล

นอกจากนี้ ผู้บริหารและบุคลากรที่ดำรงในตำแหน่งที่สำคัญตามที่กำหนดโดยฝ่ายบุคคลตลอดจนผู้เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างต้องรายงานความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นต่อผู้บริหารเทศบาลใน “แบบรายงานความขัดแย้งทางผลประโยชน์” (ภาคผนวก ข) เป็นประจำทุกปีและในระหว่างปีหากมีความเปลี่ยนแปลงใดๆ ที่อาจทำให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ได้ทั้งนี้ เทศบาลห้ามไม่ให้บุคลากรที่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและจะลงโทษบุคลากรที่ไม่รายงานความขัดแย้งทางผลประโยชน์อย่างทันที

๕.๕ การควบคุมภายใน

การควบคุมภายในเป็นกระบวนการปฏิบัติงานที่ถูกกำหนดร่วมกันโดย ผู้บริหาร ผู้อำนวยการกอง และบุคลากรขององค์กรทุกระดับชั้น เพื่อให้เกิดความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าวิธีการหรือการปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้ จะช่วยให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ดังนั้นการควบคุมภายในถือเป็นเครื่องมือเบื้องต้นของเทศบาลในการป้องกันการทุจริตในกระบวนการปฏิบัติงานของทุกหน่วยงาน ทั้งนี้ ผู้อำนวยการกองในแต่ละหน่วยงานต้องออกแบบการควบคุมภายในที่เหมาะสมสำหรับกระบวนการที่อยู่ในความรับผิดชอบของตน เพื่อจัดการและลดความเสี่ยงด้านการทุจริตที่ร่วมกันระบุในการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ตลอดจนสื่อสารทำความเข้าใจและควบคุมติดตามการดำเนินงานของบุคลากรในหน่วยงานให้ปฏิบัติงานตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนดขึ้น

ทั้งนี้ทุกหน่วยงานต้องจัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรสำหรับทุกกระบวนการเพื่อให้ผู้บริหารของหน่วยงานสอบทานและอนุมัติให้มีผลบังคับใช้โดยคำนึงถึงการแบ่งแยกหน้าที่อย่างชัดเจนในการกำหนดหน้าที่ของบุคลากรในการดำเนินงานตามขั้นตอนหรือกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีความโปร่งใสเป็นอิสระและสามารถช่วยป้องกันหรือตรวจพบความเสี่ยงด้านการทุจริตได้รวมทั้งจัดเก็บเอกสารดังกล่าวไว้ในช่องทางที่บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงได้และสื่อสารให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องรับทราบ

นอกจากนี้ผู้บริหารในแต่ละหน่วยงานควรทบทวนขั้นตอนปฏิบัติงานหรือกระบวนการปฏิบัติงานเป็นประจำอย่างน้อยทุก ๒ ปีหรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่กระทบต่อการปฏิบัติงานอย่างเป็นทางการเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้มั่นใจได้ว่าขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือกระบวนการปฏิบัติงานนั้นสอดคล้องกับหลักการควบคุมภายในที่ดีและการปฏิบัติงานในปัจจุบัน

ทั้งนี้ผู้บริหารของเทศบาลมอบหมายหน้าที่ให้หน่วยงานตรวจสอบภายในเป็นผู้ประเมินความเพียงพอ ความเหมาะสม ตลอดจนความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการควบคุมภายในขององค์กร พร้อมให้ ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขเพื่อปรับปรุง/พัฒนาการควบคุมภายในให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถ ป้องกันและตรวจพบความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น โดยเฉพาะความเสี่ยงด้านการทุจริตโดยหน่วยงานตรวจสอบภายใน ต้องหาหรือผลการตรวจสอบกับผู้บริหารหน่วยงานรับตรวจ เพื่อทำความเข้าใจและจัดหาแนวทางปรับปรุง และพัฒนาการควบคุมภายในที่เหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง รวมทั้งรายงานผลการตรวจสอบ ต่อคณะกรรมการตรวจสอบเป็นประจำทุกไตรมาส ทั้งนี้ ผู้บริหารแต่ละหน่วยงานมีหน้าที่รับผิดชอบในการนำ ข้อเสนอแนะไปปรับปรุงและพัฒนาจากแนวทางที่หน่วยงานตรวจสอบภายในเสนอแนะ

อนึ่ง เมื่อเทศบาลเริ่มดำเนินการตามมาตรการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชันหน่วยงานตรวจสอบภายใน มีหน้าที่ประเมินการออกแบบและควมมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในสำหรับมาตรการดังกล่าวและรายงาน ผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการตรวจสอบ

๖. มาตรการตรวจพบการทุจริต (Fraud Detection)

มาตรการป้องกันการทุจริตที่ดีสามารถช่วยลดโอกาสที่จะเกิดการทุจริตได้ในระดับหนึ่งอย่างไรก็ตาม เทศบาลจำเป็นต้องจัดทำมาตรการตรวจพบการทุจริตเพื่อช่วยตรวจพบและรายงานการกระทำที่อาจเป็นการทุจริต อย่างทันท่วงที

ดังนั้นกลไกการแจ้งเหตุหรือเบาะแสและการรายงานการทุจริตเป็นกิจกรรมหลักที่สามารถช่วยให้เทศบาล ตรวจพบการทุจริตนอกจากนี้เพื่อให้มั่นใจว่ามาตรการตรวจพบการทุจริตมีความเหมาะสมมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพหน่วยงานตรวจสอบภายในต้องสอบทานการออกแบบและการควบคุมภายในของมาตรการดังกล่าวเป็น ประจำทุกปีทั้งนี้ มาตรการตรวจพบการทุจริตประกอบด้วย ๒ กิจกรรมหลักดังนี้

๖.๑ กลไกการแจ้งเหตุหรือเบาะแส

ผู้บริหารกำหนดให้มีช่องทางที่น่าเชื่อถือและเป็นอิสระสำหรับการแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับการทุจริต รวมถึง เปิดโอกาสให้ทุกคน ไม่ว่าจะเป็นบุคลากรของเทศบาลหรือบุคคลภายนอก สามารถแจ้งเบาะแสได้โดยไม่ต้องเปิดเผย ตัวตน ตลอดจนจัดให้มีกระบวนการป้องกันผู้แจ้งเบาะแส เพื่อคุ้มครองผู้แจ้งไม่ให้ถูกทำร้ายหรือข่มขู่ในภายหลัง ซึ่งช่วยส่งเสริมให้บุคลากรของเทศบาลมีความมั่นใจและรู้สึกปลอดภัยในการแจ้งเหตุหรือเบาะแสเกี่ยวกับการทุจริต

ดังนั้น บุคลากรของเทศบาลจึงมีหน้าที่แจ้งเหตุหรือเบาะแสของการทุจริต ผ่านช่องทางที่เทศบาลกำหนดไว้ โดยเทศบาลจะลงโทษบุคลากรของเทศบาลที่ทราบหรือมีข้อมูลของเหตุการณ์ที่อาจเป็นการทุจริต แต่ไม่ได้แจ้งให้ บุคคลที่รับผิดชอบรับทราบ ซึ่งเทศบาลมีมาตรการคุ้มครองผู้แจ้งเหตุหรือเบาะแสตามความจริงอย่างสุจริต อย่างไรก็ตามเทศบาลจะลงโทษผู้ตั้งใจแจ้งเหตุหรือเบาะแสที่ไม่เป็นความจริง ในปัจจุบันเทศบาลกำหนดช่องทาง การแจ้งเหตุหรือเบาะแสด้าน ๗ ช่องทางหลัก เพื่อให้บุคลากรของเทศบาลและบุคคลภายนอกแจ้งเหตุหรือเบาะแส ต่อคณะกรรมการตรวจสอบ ดังนี้

๑. งานร้องเรียนร้องทุกข์	สำนักปลัดเทศบาล
๒. ที่อยู่	๔๕ หมู่ ๑๐ ตำบลเดิมบาง อำเภอดเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี
รหัสไปรษณีย์ ๗๒๑๒๐
๓. หมายเลขโทรศัพท์	๐-๓๕๔๖-๘๒๖๖
๔. หมายเลขโทรสาร	๐-๓๕๔๖-๘๒๖๖
๕. เว็บไซต์	www.doembang.go.th
๖. Facebook	เทศบาลตำบลเดิมบาง
๗. E-mail	doembang๐๑@outlook.co.th

อย่างไรก็ตามผู้บริหารที่รับผิดชอบการแจ้งเหตุหรือเบาะแส ต้องทบทวนและปรับปรุงขั้นตอนการแจ้งเหตุหรือเบาะแสให้เป็นปัจจุบัน ตลอดจนสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับการแจ้งเหตุหรือเบาะแสให้กับบุคลากรของเทศบาล และผู้เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างทราบ ในกรณีที่เทศบาลมีช่องทางการแจ้งเหตุหรือเบาะแสเพิ่มเติม ผู้รับผิดชอบต้องจัดทำขั้นตอนการแจ้งเบาะแสและวิธีการปฏิบัติงานของผู้รับแจ้ง รวมทั้งมีการทบทวนและปรับปรุงขั้นตอนดังกล่าวให้เป็นปัจจุบันเสมอ นอกจากนี้ผู้รับผิดชอบข้างต้นต้องกำหนดให้จัดฝึกอบรมแก่บุคลากรผู้ทำหน้าที่รับแจ้งเหตุหรือเบาะแสเป็นประจำทุกปี โดยครอบคลุมถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานการเก็บรักษาความลับแนวปฏิบัติด้านจริยธรรมและนโยบายอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

๖.๒ การรายงานการทุจริต

เมื่อมีการแจ้งเหตุหรือเบาะแสดการทุจริต หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในเป็นผู้รวบรวมข้อมูล จากการแจ้งเบาะแสและข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการทุจริต เช่น จำนวนการแจ้งเบาะแสดการทุจริตสรุปเหตุการณ์และสถานะของการดำเนินงาน กรณีเกิดการทุจริตในองค์กร (สถานะการสอบสวนข้อสรุปการตัดสินใจในการลงโทษและข้อมูลทางสถิติของการทุจริตในองค์กร) (สถานะการปฏิบัติงานตามมาตรการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน) เป็นต้น เพื่อรายงานต่อคณะผู้บริหารเป็นประจำทุกเดือน ในกรณีที่เบาะแสที่ได้รับแจ้งมีความรุนแรงและจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างทันด่วนที่ หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในต้องรายงานเหตุการณ์ทุจริตดังกล่าวต่อผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในทันที

ทั้งนี้ ข้อมูลในรายงานจะต้องถูกเก็บเป็นความลับโดยหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในต้องรายงานตรงต่อผู้มีอำนาจตามที่ได้กำหนดไว้เท่านั้น ห้ามมิให้แบ่งปันข้อมูลไม่ว่าในรูปแบบใดก็ตามแก่หน่วยงานหรือบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้อง

๗. มาตรการตอบสนองต่อการทุจริตที่เกิดขึ้น (Fraud Response)

เทศบาลจัดทำมาตรการตอบสนองต่อการทุจริต เพื่อแก้ไขและเยียวยาผลกระทบจากการเกิดทุจริต รวมทั้งหาวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตในประเภทเดียวกันเกิดขึ้นอีก โดยมาตรการตอบสนองต่อการทุจริตประกอบด้วย การสอบสวนภายในการลงโทษและการเยียวยาและการเปิดเผยข้อมูล

๗.๑ การสอบสวน

เมื่อเกิดเหตุทุจริตในเทศบาล ให้หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในเป็นผู้พิจารณาข้อมูลเบาะแส และให้เริ่มดำเนินการสอบสวน เมื่อเห็นว่าเบาะแสที่ได้มาเพียงพอและมีมูล ทั้งนี้งานนิติการเป็นผู้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงตาม “คู่มือขั้นตอนการดำเนินการลงโทษทางวินัย”

ในกระบวนการสอบสวนนั้น คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงต้องดำเนินการด้วยความยุติธรรม และไม่เปิดเผยข้อมูลแก่ผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมถึงรายงานความคืบหน้าหรือผลการสอบสวนให้แก่หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในรับทราบอย่างสม่ำเสมอทุกเดือน เพื่อใช้ในการรายงานต่อคณะผู้บริหารและในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงพบอุปสรรคในการดำเนินการที่อาจส่งผลกระทบต่อเทศบาลคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงต้องรายงานต่อหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน เพื่อรายงานเรื่องดังกล่าวแก่ผู้บริหารหรือคณะกรรมการตรวจสอบสำหรับหาทางแก้ไขอย่างทันด่วนที่ นอกจากนี้คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงต้องบันทึกการสอบสวนในบันทึกการสอบสวน และเก็บหลักฐานทั้งเชิงวัตถุและอิเล็กทรอนิกส์เป็นเวลาอย่างน้อย ๓ ปีหรือจนกว่าสิ้นสุดอายุความทางกฎหมายเพื่อให้มั่นใจว่าเทศบาลมีหลักฐานเพียงพอหากต้องนำไปใช้ในชั้นศาล

นอกจากนี้ เทศบาลต้องจัดอบรมแก่บุคลากรที่สามารถดำรงตำแหน่งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงได้เป็นประจำอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง เพื่อให้มั่นใจว่าบุคลากรดังกล่าวเข้าใจขั้นตอนการสอบสวนโดยละเอียด และมีความรู้ความสามารถในการดำเนินการสอบสวนอย่างเหมาะสมและยุติธรรม

ทั้งนี้ เทศบาลถือเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรทุกคนในการให้ความร่วมมือแก่คณะกรรมการ สอบสวนข้อเท็จจริงในการดำเนินการสอบสวน รวมถึงสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสอบสวน ข้อเท็จจริงในด้านข้อมูลและการปฏิบัติงาน

๗.๒ การลงโทษและการเยียวยา

บทลงโทษที่เข้มงวดและเด็ดขาดเป็นการแสดงจุดยืนของเทศบาลที่มีต่อการทุจริตให้ทั้งพนักงาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในขณะที่การเยียวยาผลกระทบจากการทุจริตเป็นสิ่งที่เทศบาลต้องให้ความสำคัญ และดำเนินการอย่างทันที่เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเอาใจใส่และความมุ่งมั่นที่จะแก้ไขปัญหาด้านการทุจริต

๗.๒.๑ การลงโทษ

เมื่อการสอบสวนเสร็จสิ้นและพบว่ามี การทุจริตเกิดขึ้นจริงคณะกรรมการสอบสวนมีหน้าที่นำเสนอ ข้อเท็จจริงและหลักฐานแก่ผู้มีอำนาจ เพื่อพิจารณาบทลงโทษให้สอดคล้องกับนโยบายของเทศบาลและกฎหมาย อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามคู่มือขั้นตอนการดำเนินการลงโทษทางวินัย

๗.๒.๒ การเยียวยา

เมื่อการสอบสวนเสร็จสิ้นผู้บริหารต้องร่วมพิจารณาหามาตรการเยียวยาจากเหตุการณ์ทุจริตที่เกิดขึ้น เช่น การปรับปรุงหรือเพิ่มเติมนโยบายของเทศบาล การปรับปรุงหรือเพิ่มเติมการควบคุมภายใน การเปลี่ยนแปลง วิธีการปฏิบัติงานการฟ้องร้องดำเนินคดีทางอาญาและ/หรือทางแพ่ง การขยายผลการสืบสวนเพื่อตรวจสอบ การทุจริตในส่วนอื่นๆ ที่อาจมีความเกี่ยวข้อง

๗.๓ การเปิดเผยข้อมูล

เทศบาลกำหนดให้คณะกรรมการศูนย์ข้อมูลข่าวสารเทศบาล ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการทุจริตต่อ หน่วยงานภายนอกที่มีหน้าที่กำกับดูแล (อาทิเช่น สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน , ปปช. เป็นต้น) หรือต่อสาธารณะ อย่างไรก็ตาม เทศบาลกำหนดให้การตัดสินใจเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตในแต่ละเรื่องขึ้นอยู่กับดุลยพินิจ ของคณะกรรมการศูนย์ข้อมูลข่าวสารเทศบาลตำบลเดิมบาง

ทั้งนี้ เทศบาลห้ามมิให้ผู้ที่ไม่มีหน้าที่หรือไม่ได้รับมอบหมายเปิดเผยข้อมูลด้านทุจริตแก่บุคคลอื่นๆ ในเทศบาล สื่อมวลชน หรือหน่วยงานใดๆ ก็ตามนอกจากนี้เทศบาลจะพิจารณาลงโทษผู้ฝ่าฝืนโดยไม่มีข้อยกเว้น

๘. เอกสารอ้างอิงและอำนาจรับผิดชอบการดำเนินการ

หลักการหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานในคู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตฉบับนี้ อาจอ้างอิงถึง เอกสารที่เทศบาลได้จัดทำไว้อยู่แล้ว โดยในกรณีดังกล่าวขั้นตอนการปฏิบัติงานและอำนาจรับผิดชอบให้เป็นไปตาม เอกสารอ้างอิงฉบับนั้นๆ เพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติงานนั้นอยู่ในมาตรฐานเดียวกัน หากบุคลากรของเทศบาล มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการดำเนินงานตามคู่มือฉบับนี้สามารถขอคำแนะนำได้จากหน่วยงานตรวจสอบภายใน

๙. การทบทวนและปรับปรุงคู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต

คู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตฉบับนี้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการตรวจสอบ โดยจะมีการทบทวนและปรับปรุงคู่มือฉบับนี้เป็นประจำทุกปี หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญซึ่งกระทบต่อการ บริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต ทั้งนี้เพื่อให้มั่นใจว่าคู่มือดังกล่าวสอดคล้องกับหลักปฏิบัติของเทศบาล รวมทั้ง เป็นไปตามข้อบังคับและกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้การปรับปรุงคู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต ต้องได้รับการพิจารณาอนุมัติจากผู้บริหารเทศบาลและมีการสื่อสารคู่มือที่ได้รับการปรับปรุงดังกล่าวให้ทราบ โดยทั่วกันทั้งเทศบาล

ภาคผนวก

ภาคผนวก - บทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต

เทศบาลมอบหมายบทบาทหน้าที่เพิ่มเติมให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต โดยภาคผนวกนี้จะช่วยระบุตัวอย่างแนวทางในการปฏิบัติงานของบุคลากรในแต่ละระดับ

๑. ผู้บริหารเทศบาล

ผู้บริหารเทศบาลมีหน้าที่ในการควบคุมและดูแลการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตในภาพรวมโดยมีหน้าที่หลักดังต่อไปนี้

- เป็นผู้ดำเนินการแสดงถึงความมุ่งมั่นที่จะต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน เพื่อแสดงจุดยืนให้แก่บุคลากรของเทศบาลผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนรับทราบ
- สอบทาน ทบทวน และอนุมัตินโยบาย หรือคู่มือที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต ต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชันตามหลักจริยธรรม ตลอดจนมาตรการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน
- กำหนดและมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต รวมถึงกระบวนการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับมาตรการต่อต้านการทุจริต อาทิเช่น การแจ้งเบาะแส การสอบสวน การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต ให้แก่ผู้บริหารที่มีประสบการณ์มีความรู้ความสามารถและคุณสมบัติในการปฏิบัติหน้าที่
- กำกับ ดูแลการปฏิบัติตามนโยบายหรือมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตและการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน ติดตามการดำเนินงานให้มั่นใจว่าผู้อำนวยการกองมีทรัพยากรเพียงพอเพื่อบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต
- เป็นผู้ตัดสินใจในกระบวนการต่างๆ เมื่อเกิดเหตุการณ์ทุจริตขึ้นหรือเมื่อมีการรายงานขึ้นมาให้รับทราบ
- เปิดเผยข้อมูลแก่หน่วยตรวจสอบให้ทราบถึงบทบาทของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต
- ปฏิบัติตามนโยบายหรือมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตและการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน

๒. คณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบมีหน้าที่ในการประเมินความเพียงพอและความเหมาะสมของนโยบายบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตและระบบที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยงโดยมีหน้าที่หลักในการบริหารความเสี่ยงองค์กรดังต่อไปนี้

- ควบคุม กำกับดูแลภาพรวมของการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตภายในเทศบาล และพิจารณาแนวทางหรือกิจกรรมที่ฝ่ายตรวจสอบภายในนำเสนอ เพื่ออนุมัติให้ดำเนินการต่อไป
- ทบทวนแผนการตรวจสอบภายในของฝ่ายตรวจสอบภายใน เพื่อให้ครอบคลุมถึงการสอบทานการควบคุมภายในของมาตรการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน ตลอดจนความเสี่ยงจากการทำทุจริตในกระบวนการดำเนินงานอื่นๆ
- รับรายงานเกี่ยวกับการทุจริต อาทิเช่น การรายงานตามรอบระยะเวลาทั่วไป เพื่อให้ข้อมูลรายละเอียดของการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต รายงานเรื่องการทุจริตตามรอบระยะเวลาทั่วไป รายงานด่วน เรื่องการทุจริตร้ายแรง รายงานผลการสอบสวนและบทลงโทษ เป็นต้น
- กำกับดูแลให้มั่นใจว่ากระบวนการรับแจ้งเบาะแส และการสอบสวนมีความเป็นอิสระและเหมาะสมไม่ว่าในกรณีใดๆ ก็ตามโดยเฉพาะเมื่อผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งผู้บริหาร
- ปกป้องหรือกับหน่วยตรวจสอบในกรณีที่เทศบาลประสบเหตุการณ์ทุจริตที่มีนัยสำคัญ

๓. คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงมีหน้าที่กำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงในเทศบาลในภาพรวมทั้งนี้ หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตมีดังนี้

- ทบทวนนโยบายแนวทางและขอบเขตการบริหารความเสี่ยงให้ครอบคลุมถึงเรื่องการทุจริต
- จัดให้มีการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตอย่างน้อยปีละครั้ง โดยกำหนดให้บุคลากรที่มีประสบการณ์มีความรู้ความสามารถและคุณสมบัติเป็นผู้ดำเนินการ
- รายงานผลการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต รวมทั้งรายงานการทุจริตต่างๆ ต่อผู้บริหารเทศบาลและคณะกรรมการตรวจสอบ

๔. ผู้อำนวยการกอง

มีหน้าที่ในการออกแบบและจัดทำแผนขั้นตอนและการควบคุมภายในสำหรับการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต เพื่อป้องกันตรวจพบและตอบสนองต่อความเสี่ยงด้านการทุจริตขององค์กร มีดังนี้

- สนับสนุนและสร้างค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชันทั่วทั้งเทศบาล
- จัดให้มีขั้นตอน/คู่มือการปฏิบัติงานและการควบคุมภายใน ในกระบวนการที่รับผิดชอบอย่างเหมาะสมและเพียงพอต่อการป้องกันการทุจริต
- มอบหมายหน้าที่การกำกับดูแลกรอบ/นโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตให้แก่บุคลากร/คณะทำงานที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์รวมทั้งจัดสรรให้บุคลากรเหล่านั้น มีเวลาเพียงพอเพื่อดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย
- ช่วยป้องกันและตรวจสอบการกระทำที่ต้องสงสัยว่าเป็นการทุจริต จัดให้มีการกระบวนการสอบประวัติของผู้รับจ้าง ตรวจสอบประวัติเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้

๕. หน่วยตรวจสอบภายใน

ฝ่ายตรวจสอบภายในเป็นหน่วยงานอิสระและเป็นกลางซึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการตรวจสอบประเมินสถานะของความเสี่ยงและการควบคุมภายในของมาตรการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน โดยมีหน้าที่หลักดังต่อไปนี้

- สอบทานนโยบายขั้นตอนและกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงจากทุจริตเพื่อให้มั่นใจว่ามีการดำเนินการตามที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ
- ประเมินการควบคุมภายในของแต่ละกระบวนการให้ครอบคลุมถึงเรื่องความเสี่ยงจากการทุจริตและเมื่อตรวจพบความผิดปกติจะต้องสันนิษฐานว่าเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดจากการทุจริตหรือไม่
- ให้การสนับสนุนแก่คณะกรรมการสอบสวนโดยการให้คำแนะนำและแบ่งปันข้อมูล

๖. งานการเจ้าหน้าที่

หน้าที่ของงานการเจ้าหน้าที่ในการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตมีดังนี้

- จัดทำแนวทางและช่องทางในการสื่อสาร เพื่อปลูกจิตสำนึกแก่บุคลากรของเทศบาลเรื่องจริยธรรมการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต และการต่อต้านการทุจริต รวมถึงจัดให้มีการอบรมเพิ่มความรู้ความสามารถแก่บุคลากร เพื่อให้มีศักยภาพเพียงพอในการป้องกันการทุจริตในการปฏิบัติงาน
- ตรวจสอบประวัติของบุคลากรในตำแหน่งงานต่างๆ เพื่อให้มั่นใจว่าบุคคลดังกล่าวไม่มีประเด็นเรื่องความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงาน
- กำหนดให้สัญญาจ้างงานมีเงื่อนไขและข้อบังคับเกี่ยวกับการทุจริตเป็นส่วนหนึ่งด้วย
- กำหนดให้เรื่องการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตเป็นหนึ่งในดัชนีชี้วัดเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงาน
- กำหนดให้เรื่องจริยธรรมและการต่อต้านการทุจริตเป็นหนึ่งในดัชนีชี้วัดเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร

๗. บุคลากรของเทศบาล

บุคลากรทุกคนของเทศบาลมีหน้าที่รายงานเหตุการณ์ทุจริต หรืออาจเป็นการทุจริตแก่ผู้ที่มีอำนาจทราบ ทั้งนี้ หน้าที่ของบุคลากรเทศบาลมีดังนี้

- ศึกษานโยบายหรือคู่มือที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยง ด้านการทุจริตหลักจริยธรรมของเทศบาล การให้ความช่วยเหลือทางการเมือง การให้เงินบริจาคเพื่อการกุศล การให้เงินสนับสนุน และการให้ของขวัญ ค่าบริการต้อนรับ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ
- สื่อสารนโยบายหรือคู่มือที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตหลักจริยธรรมของเทศบาล การให้ความช่วยเหลือทางการเมือง การให้เงินบริจาคเพื่อการกุศล การให้เงินสนับสนุนและการให้ของขวัญ ค่าบริการต้อนรับ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ แก่ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง
- ทำความเข้าใจหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตของตนเองและปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้
- รายงานความผิดปกติพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือเหตุการณ์ต้องสงสัยว่าเป็นการทุจริต ไปยังช่องทางแจ้งเบาะแสที่เทศบาลกำหนด
- ให้ความร่วมมือโดยการให้ข้อมูลแก่คณะกรรมการสอบสวนหรือเมื่อได้รับการร้องขอให้ช่วยเหลือในกระบวนการสอบสวน
- ระมัดระวังปัจจัยเสี่ยงต่างๆ และนำเสนอประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงแก่หน่วยตรวจสอบภายในอย่างทันท่วงที
